

Inhoud

Tussen de paprika's en courgettes	9
Schiphol, Gate B20	11
De diagnose	13
Dubrovnik	19
Panta rhei, het leven gaat door	24
Rijeka Crnojevića	28
Second opinion	33
Plav	38
Een cocktail van medicijnen	43
Durdevica	47
Dertig keer een dagje AvL	51
Plužine	55
Steun	60
Sarajevo	65
Bestralen	71
Kupres	75
Bijwerkingen	80
Prijedor	84
Operatie	89
Zagreb	95
Na de operatie	99
Ljubljana	105
Kanker op het werk	109
Udine	115

Hoi, ik ben kanker	119
Caldonazzo	122
Eigen regie	127
Nauders	131
Een tango met de dokter	136
München	139
Bucketlist	144
Künzelsau	147
Doodgaan	152
Dieblich	155
God	159
Roermond	162
Leven met onzekerheid	166
Zutphen	170
Antoni van Leeuwenhoek, CT-scanner 23	175

Tussen de paprika's en courgettes

Met mijn jas half over mijn hoofd kom ik bij de supermarkt aangevend. Het regent. Een man parkeert zijn Koga Worldtraveller in het fietsenrek. Het is een oude trekkingfiets van een nog veel oudere man. Hij lijkt zich totaal niet druk te maken over de regen. Hij loopt iets kromgebogen de supermarkt binnen. Halflang wit vlassig haar, een klein baardje, gebreide sokken in Birkenstock sandalen. En, ondanks het weer, draagt hij een korte broek waardoor zijn gespierde kuiten goed zichtbaar zijn.

Tussen de paprika's en courgettes spreek ik hem aan: 'Bent u een lange-afstand-fietser?'

Het was vragen naar de bekende weg. Hij knikt, terwijl hij een courgette pakt. Ik vertel hem dat ik van plan ben om van Zuid-Kroatië naar Zutphen te fietsen.

Hij kijkt me aan met een weemoedige blik. Alsof hij het landschap in zijn hoofd langs ziet gaan. 'O ja, mooi daar.' Hij is half Europa al doorgecrosst met zijn fiets. Laatst nog, naar Zweden en weer terug. 'Pas op, het is verslavend,' zegt hij met een glimlach. Zijn ogen twinkelen. 'Ik heb geen tips,' gaat hij gelijk verder en hij kijkt nu een beetje streng, 'je leert het allemaal zelf wel.'

Na een praatje van een paar minuten schudt hij stevig mijn hand. 'Goede reis man, ik hoor het wel een keer...' En even

onverwacht als hij verscheen is hij weer verdwenen.

Een beetje vertwijfeld blijf ik staan met een gele paprika in mijn handen. Ik denk aan van die typisch Amerikaanse films, waarin personages een kerstman of engel tegenkomen en dat er dan iets bijzonders gebeurt. Deze man ziet er ook zo uit. Ik heb hem nooit eerder getroffen. Het lijkt wel een teken, een zegen misschien. Ik heb mijn fiets-engel ontmoet. Mij kan niks meer gebeuren. Er ligt iets moois in het verschiet. Er staat een avontuur op mij te wachten.

Hoi, ik ben kanker

Vanaf het moment van de diagnose is alles anders. Wanneer mensen aan me vragen hoe het met me gaat, bedoelen ze niet of ik een leuke dag heb gehad maar hoe het met mijn gezondheid gaat. Ik heb geen kanker, ik *bén* kanker. Het klinkt als een verwijt, maar zo is het niet bedoeld. Het is normaal. Zo doe ik zelf ook als iemand anders ziek is.

Meestal vind ik het niet erg. Voor mijzelf geldt ook dat er even bijna niks anders bestaat. Het is dan juist wel fijn als mensen informeren naar hoe het met me gaat. Maar soms zou ik er wel even verlov van willen hebben. Een dagje kankervrij. Zonder medeleven of felicitaties, gewoon even niks.

De grootste vooroordeler ben ik trouwens zelf. Ben ik moe? Komt door de kanker of door de medicijnen. Ben ik fit? Komt ondanks de kanker of medicijnen. Voel ik ergens een steek? Kanker. Doen mensen raar tegen me? Kanker.

Met Mees ga ik op vakantie naar Japan. Ik boek een georganiseerde groepsreis. Ik vind het een fijne manier van reizen. Alles is geregeld en omdat de reis tot in de puntjes is voorbereid zie en doe ik veel meer. Inmiddels heb ik er al een aantal van dit soort reizen opzitten en het bevalt mij prima. Mensen vragen zich altijd af of er geen mensen in zo'n groep zitten aan wie je je gaat ergeren. Het valt mij eigenlijk erg mee. Natuurlijk heb ik met bepaalde mensen

meer een klik dan met andere. Maar ergeren? Nee. Ik denk dat het uitmaakt dat mensen kiezen voor zo'n groepsreis. Dan moet je wel een bepaalde mate van verdraagzaamheid in je hebben. In het gewone leven erger ik me ook niet snel aan anderen.

Het is best spannend om met een ernstige ziekte op vakantie te gaan. Ik zit midden in de behandeling maar ben goed voorbereid. Ik heb mijn situatie in het Engels en het Japans vertaald op papier meegenomen. En natuurlijk heb ik mijn dochter bij me. Ik twijfel of ik de reisleader zal informeren. In de bus van het vliegveld naar het hotel maken we een rondje langs alle reisgenoten. Iedereen stelt zich voor. Hoe oud ze zijn, wat voor werk ze doen, waar ze wonen. Ook ik kom aan de beurt. 'Ik ben Daan, ik werk bij Zilveren Kruis, ik woon in Zutphen en reis samen met mijn dochter.' De beurt gaat naar Mees. Het voelt fijn. Ik ben niet kanker, ik ben Daan. Ook verderop in de vakantie besluit ik het niemand te vertellen. Mijn kanker heeft even vakantie.

In de winter ga ik naar Lapland. Zonder dochter deze keer. Wel weer in een groep. Eenzelfde voorstelrondje als in Japan volgt. Vlak voor ik aan de beurt ben stelt Karen zich voor. Een vrouw van rond mijn leeftijd. Ze komt uit België. Ze werkt niet want ze heeft uitgezaaide borstkanker en wordt niet meer beter. Ze moet huilen. Ook omdat ze zich best eenzaam voelt in zo'n groep. Anders.

'Ik ben Daan. Ik heb ook uitgezaaide kanker.' Ik was het niet van plan te vertellen, maar het voelt als een morele plicht na de ontboezeming van Karen. Spijt heb ik er niet van. We hebben ondanks onze ziekte ook vreselijk veel lol. Karen geniet van mijn zwartgallige humor die ze thuis veel minder kan delen. Ik ben een gewillig slachtoffer.

Bij een wandeltocht op sneeuwschoenen door de Laplandse

kou overnachten we in een hutje. Karen, ik en nog twee anderen slapen samen op een kamer. 's Ochtends vroeg gaat de wekker en pakken we allebei onze medicijnen. We kijken naar elkaars hand vol met pillen en lachen: 'Ontbijt!'